

„Locus of Control” si Valorile romanilor

Ce au în comun moștenirea culturală și ”locus of control”?

Modul în care comportamentul și atitudinile oamenilor afectează rezultatele din viețile lor a fost studiat încă din 1960 - J. Rotter inițiator. El a denumit măsura în care oamenii se consideră mai mult sau mai puțin stăpâni pe evenimentele din viața lor, ca având locus de control intern, respectiv extern (”locus of control” – locus vine din latină).

Un exemplu de locus de control extern ar putea fi ”religia” – o valoare culturală principală a poporului român (conform cercetărilor citate în Sesiunea 3 din Săptămâna 1 a acestui modul). La nivel de națiune adesea considerăm că dacă ni s-a întâmplat ceva bun/rău, este voia lui Dumnezeu. Astfel locus-ul de control este extern – în afara puterii noastre de a influența evenimentele respective. Evident această generalizare culturală nu este valabilă pentru fiecare individ.

Un exemplu de locus de control intern ar putea fi ”independența” – o valoare culturală principală a poporului american. La nivel de națiune s-a împământenit credința că ”visul american” poate aparține oricui și stă doar în puterea individului să își îndeplinească dorințele.

Importanța locusului de control pentru succesul individual

Pentru orice efect există o cauză. În funcție de locusul de control al individului, efectul este ”din vina altora” sau un rezultat direct al propriului comportament.

Oamenii care au un locus de control intern, consideră că sunt responsabili pentru propriul succes (ex: o acțiune, finalizarea unui proiect, comportamentul de la o întâlnire, atitudinea la un interviu de angajare etc.). Cei care au un locus de control extern, consideră ca forțe externe (ex: Dumnezeu, vecinul, norocul, soarta, soția etc.) determină un deznodământul unei acțiuni – independent de cât de mult muncești sau ce decizii iei.

Beneficiile conștientizării locus-ului de control

E important să fii conștient de poziționarea locus-ului de control la nivel personal. Dacă reflectezi puțin la întrebările de mai jos, îți vei putea da seama cu ușurință dacă ai un locus de control intern sau extern:

- 1) Este important să mergi la vot sau oricum sunt toți corupți și nu putem face nimic?
- 2) Ghinionul se ține scai de tine în ultimii ani sau ce ți se întâmplă se datorează propriilor acțiuni?
- 3) Notele de la școală reflectă atenția ta pentru învățătură sau mai degrabă cât de mult te plac profesorii?
- 4) Are rost să milităm împotriva războiului sau indiferent de ce vom face ”oamenii mari” doresc vor stârni războaie?
- 5) Managerii au ajuns să aibă job-urile pe care le au pentru că au avut pile sau pentru că au demonstrat că sunt capabili?
- 6) Oamenii sunt responsabili pentru deciziile luate de politicieni sau politicienii iau decizii în propriul interes?

- 7) Indiferent cât de sociabil ai fi există oameni care nu te vor plăcea niciodată sau depinde doar de tine cât de singur ești pentru că nu te străduiești suficient să te înțelegi cu oamenii?
- 8) Accidentele și soarta sunt întotdeauna stăpâne pe ce ți se întâmplă sau ce ți se întâmplă sunt doar consecințele acțiunilor, comportamentelor, atitudinilor tale?

Nu există răspunsuri corecte sau greșite, ci doar tendințe în modul în care răspundem. Analizează-ți răspunsurile la întrebările de mai sus și conștientizează spre ce direcție tinzi:

- Stăpân pe propria viață, pot schimba lumea, părerea mea contează etc.
- Soarta, sistemul, corupția îmi pot schimba oricând viața și îmi influențează viața, indiferent ce aș face etc.
- Sau undeva la mijloc? Prima tendință va fi să zici „la mijloc”, dar gândește-te bine înainte să decizi. E important să conștientizezi spre ce înclini mai mult (mai ales când e vorba de propria viață personală și profesională), chiar dacă uneori ești „la mijloc”.

Locus-ul de control intern

Locus-ul de control al unei persoane, spune foarte mult despre cum vede acea persoană lumea și ce rol consideră că are în influențarea sau croirea propriului drum în viață. Atunci când crezi cu adevărat că ești stăpân pe propria viață și poți stabili singur direcția în care vrei să te îndrepti, ai un locus de control intern – ceea ce determină o atitudine importantă pentru a avea succes.

Oamenii cu un locus de control intern sunt mai muncitori, mai perseverenți și mai ambițioși. Își găsesc în interior carburantul necesar, rămânând motivați mult timp după ce majoritatea renunță. Adică au mai mult „Grit”. Bazându-se pe decenii de cercetări, Angela Duckworth susține că „grit” este cheia succesului. „Grit” este caracteristica ce înglobează pasiunea și perseverența.

Oamenii cu un locus de control extern se vor considera tot timpul nedreptățiți și legați de mâini și de picioare în ceea ce privește propriul drum personal sau profesional. În anumite situații, precum cele menționate la „forță majoră” în orice contract uzual, e util să ai un locus de control extern.

Cel mai important pentru propria dezvoltare este să înțelegi care este tendința ta naturală și să te adaptezi în funcție de situațiile cu care te confrunți. Dacă la un interviu de job ți s-a spus că nu știi „MS Excel” suficient de bine, nu e vina intervievatorului că nu ai trecut, ci a ta. Efectul este un rezultat direct al propriilor acțiuni. Dacă un cutremul ți-a dărâmat casa, nu e vina ta și cel mai bun lucru pe care îl poți face este să accepți că nu mai ai o casă, concentrându-te pe ce poți face ca să îți îmbunătățești situația.

Autor: Armina Sîrbu

Referințe bibliografice:

- Locus of control personality test: <http://www.oakland.edu/upload/docs/Instructor%20Handbook/Locus%20of%20Control.pdf>
- SAPA project: <https://sapa-project.org>
- Duckworth: http://www.ted.com/talks/angela_lee_duckworth_the_key_to_success_grit